

Γράμματα στη Πέργαμο

Μουρίκης Γιώργος Β2

Η Πέργαμος από την ίδρυσή της το 293π.Χ., αποτέλεσε σπουδαίο πνευματικό και πολιτιστικό κέντρο της Ελληνιστικής Εποχής.

Στη μικρή περίοδο ακμής της(3ος π.Χ.- 1ος π.Χ. αι.) λέγεται ότι επί Αττάλου του Άχτίστηκε η περίφημη βιβλιοθήκη της πόλης γύρω στο 133 π.Χ. Στο απόγειο της ακμής της αριθμούσε περι τα 200.000 βιβλία στην τότε συνηθισμένη κυλινδρική βιβλιοδεσία. Μαζί με την άλλη περίφημη βιβλιοθήκη της Αλεξάνδρειας, συγκαταλέγεται στις δύο σημαντικότερες βιβλιοθήκες της αρχαιότητας, ορόσημα για την εξέλιξη της ιστορίας των κλασικών γραμμάτων.

Το τέλος της ζωής της Βιβλιοθήκης της Περγάμου φέρεται να ήρθε γύρω στο 30π.Χ. , όταν ο Μάρκος Αντώνιος χάρισε τα βιβλία στη Κλεοπάτρα , η οποία τα συμπεριέλαβε στις συλλογές της βιβλιοθήκης της Αλάξανδρειας.

Μετά τη επανάσταση των Περγαμηνών κατά των Ρωμαίων(88) η Πέργαμος δέχτηκε λεηλασίες ,ενώ πολλά έργα τέχνης μεταφέρθηκαν στη Ρώμη. Η πόλη πλέον παρήκμασε κατά τα επόμενα χρόνια και έμεινε στη σκιά της Κωστατινούπολης επί Βυζαντινής Αυτοκρατορίας. Δεν γνώρισε φυσικά ποτέ ξανά πνευματική ανάπτυξη , και μοιραία καταστράφηκε το 1401 από τον Μογγόλο Ταμερλάνο για να ξαναχτιστεί το 1450 από τους Τούρκους με το όνομα Bergama..(σήμερα αριθμεί μόλις 55.000).

Σπουδαία ανακάλυψη των αρχαίων Περγαμηνών ήταν η περγαμηνή (χαρτί απο δέρμα μόσχου), αρκετά ανθεκτικό που αντικατέστησε γρήγορα το πάπυρο και χρησιμοποιείται ευρέως τους επόμενους αιώνες μέχρι και σήμερα σε επίσημα έγγραφα, αναμνηστικά και αλλού..

Σπουδαία προσωπικότητα που καταγόταν από την Πέργαμο ήταν ο σπουδαίος γιατρός Γαληνός (129-199), προσωπικός γιατρός του Μάρκου Αυρηλίου. Ο Γαληνός είναι κατά πολλούς διάδοχος του Ιπποκράτη, είναι ο πρώτος που μίλησε για το αίμα. Οι μελέτες του Γαληνού πάνω στα φάρμακα, την ανατομία, την παθολογία και άλλους τομείς της Ιατρικής αποτέλεσαν βάση για τους γιατρούς του Μεσσαίωνα ενώ οι βιολογικές θεωρίες (Γαληνικό Δόγμα) του επιβίωσαν μέχρι και το 1540.